

---

# VOJENSKO - POLITICKÁ ČÁST

---

## ROZHODUJÍCÍ ÚLOHA STRANY PŘI VÝSTAVBĚ ČS. LIDOVÉ ARMÁDY A PŘI ZABEZPEČOVÁNÍ OBRANYSCHOPNOSTI ZEMĚ

Major Vojtěch Menci

V letošním únoru jsme si již po osmé připomínali výročí slavných únorových událostí, které tak vážným a rozhodným způsobem zasáhly do dějin naší země.

Odstup osmi let, která od té doby uplynula, nám dává již zřetelnější obraz, ukazující na faktech jejich vpravdě převratný a historický význam. Od té doby byla vítězně zakončena první pětiletka, bylo odstraněno mnoho potíží v našem hospodářství i ve státním aparátu, život národů naší republiky se stal bohatší a radostnější.

Obrátíme-li pozornost jen na základní ukazatele, zjistíme, že třináctimilionová naše země vyrábí dnes 64 milionů tun uhlí, 4,5 milionů tun oceli, 15 milionů kWh elektřiny. To je úspěch, který dává skvělé vysvědčení pracovitosti a dovednosti našeho lidu a staví nás mezi nejprůmyslovější státy světa.

Je již minulostí doba, kdy komunisté burcovali pracující do boje za socialistické cíle jedině tím, že jim kreslili bohatý život v budoucnosti. Dnes už náš každodenní život mluví dosti přesvědčivým způsobem o přednostech lidové demokracie a socialismu a dokresluje pravdivost slov naší strany.

Dosáhli jsme velkých úspěchů. Ale čím více jich je, tím zřejmější je nám i to, že je před námi ještě mnoho vážných problémů, které bude třeba vyřešit, abychom došli k socialistickým cílům stojícím před námi dnes už poměrně blízko.

Naše cesta přináší mnohá poučení. Nejednu z pravd, kterou jsme četli ve spisech klasiků, ověřujeme si v naší praxi. Čím dál tím reálněji na příklad chápeme pravdivost poučky, kterou klasické marxismoleninismu vyvodili ze zkušeností z budování socialismu v Sovětském svazu: že se totiž obtížnost a složitost úkolů po dobytí politické moci nezmenšuje, nýbrž naopak roste takovou měrou, jakou dovršujeme dílo výstavby socialismu.

Převedení milionových mas rolnictva od roztržité malovýroby do družstevní velkovýroby, úkoly kulturní revoluce, masové zvyšování produktivity práce na základě rozvinutého socialistického soutěžení, zavádění nové techniky do výroby, to vše s sebou přináší mnoho potíží, boj proti starým návykům a silám. Do středu pozornosti se proto zákonitě dostává výchova. A ne snad jen výchova strany, sociálních skupin, ale v pravém slova smyslu nejširších mas k těm vlastnostem, bez kterých nelze vstoupit do socialismu: k vysoké občanské uvědomělosti a obětavosti, k pracovnímu hrdinství a iniciativě, k vytrvalosti v boji proti nedostatkům a nešvarům, k vysoké bdělosti a k politické zralosti.

A stejně závažný je i další veliký úkol: z nevyčerpatelných zdrojů našeho lidu vytěžit velké množství nových kádrů — nadaných, obětavých a uvědomělých lidí, kterými bychom jako ocelovou konstrukci podepřeli lešení našeho velikého staveniště druhé pětiletky.

S růstem složitosti a obtížnosti našich úkolů roste i úloha Komunistické strany Československa. Ani jeden z těchto gigantických úkolů naší současnosti by se nepodařilo splnit silou pouhé živelnosti. Právě naopak. Jen tehdy, když proti této síle slepé živelnosti bude stranou k splnění každého z těchto úkolů zorganizován a řízen dlouhodobý boj, když budou úspěšně předvídaný a odráženy protiútoky sil minulosti, brzdících postup vpřed, když bude výsledků společenských věd stranou využíváno pro úspěch v praxi, bude na konci bojů vítězství.

Tyto zákonitosti a závěry platí v plné míře i pro armádu. Jestliže přehlédneme léta, která nás dělí od února 1948, uvidíme, že se i naše práce po našich úspěších stává složitější a obtížnější, že od nás vyžaduje čím dál větších znalostí, úpornosti a energie. Vidíme však také, že se právě proto i neustále zvětšuje vedoucí úloha strany při řešení každého z našich problémů.

Otázky branné politiky stály vždy na čelném místě pozornosti strany nejen po květnu 1945 nebo dokonce až po únoru r. 1948. Právě naopak — strana dosáhla dnešních skvělých úspěchů v díle budování armády především právě proto, že její boj na této frontě byl vždy principiální, t. j. byl v souladu s generálním cílem — s rozbitím kapitalistického státu a s vybudováním státu diktatury proletariátu.

Učení marxismu-leninismu pravdivě odhalilo společenskou funkci armády. Ukázalo, že armáda je velmi významnou součástí státního aparátu, že je nástrojem, kterým vládnoucí třída uskutečňuje v zemi i mimo její hranice své třídní zájmy. Buržoasní teorie o nadtřídnosti, nepolitickosti armády byly stranou odhaleny jen jako zastírání této skutečnosti, kterou buržoasie byla nucena zastírat, neboť dobře věděla, že nemůže získat masy vojáků pro své vlastní úzké, třídně sobecké cíle.

To na jedné straně. Na druhé straně však teorie leninismu, vyvozená z praxe budování socialismu v SSSR, naprosto přesvědčivě a jednoznačně mluvila o nutnosti vybudovat armádu jako součást státu diktatury proletariátu.

Úsilí strany před únorem r. 1948 na poli branné politiky přineslo neobyčejně závažný výsledek: probíjení ideje lidové armády v nejširších masách pracujícího lidu.

Únor pak znamenal počátek druhé poloviny úkolu — přeměnit tuto ideu ve skutečnost — lidovou armádu vskutku vybudovat.

Úspěch strany v tomto díle závisel nejen na tom, jak budou při něm zachovány zásadní principy a poučky marxisticko-leninské teorie, ale i na tom, jak bude využito některých příznivých okolností, které s sebou přinesla zvláštnost situace, za které jsme u nás lidovou armádu budovali. Především to byly tyto skutečnosti: existence silného socialistického a demokratického hnutí v předúnorové armádě, která umožnila získat poměrně početnou vrstvu vojenských odborníků pro výstavbu armády. Dále okolnost, že nebylo nutné budovat armádu za přímé válečné situace — kapitalistické intervence, jak tomu bylo na př. v SSSR a částečně i v Číně. A hlavně nejvýznamnější z příznivých okolností

byla skutečnost, že bylo možné využít zkušeností, materiální a jiné pomoci v bojích prověřené armády diktatury proletariátu — Sovětské armády k vybudování naší lidové armády.

Skutečnost, že KSČ všech těchto okolností plnou měrou využila, dále obětavá práce kádrů strany i velitelských kádrů a konečně i paralelně jdoucí úspěchy na poli budování ekonomiky země, to vše mělo za následek, že proces vytváření bojeschopné armády probíhal poměrně ve velmi rychlém tempu. Nejen že byla překonána všeobecná zaostalost v kvalitě výzbroje, organizaci a vojenském umění, která byla typická pro buržoasní předmnichovskou armádu a která u nás ještě v l. 1945 až 1948 působila jako silná negativní tradice, ale podařilo se udržet i krok s vývojem vojenské vědy, osvojit si hlavní bojové zkušenosti Sovětské armády z Veliké vlastenecké války a na jejich základě zorganizovat i výcvik v naší armádě.

Rychlé tempo budování naší armády po únoru r. 1948 bylo nutné z vážných mezinárodně politických příčin. Situace let 1951 a 1952 se vyznačovala krajním zostřením, ovzduším plným provokací a bez nadšázky horečnými přípravami americko-britského imperialistického bloku na rozpoutání agrese proti socialistickému táboru.

KSČ stejně tak jako ostatní komunistické strany tohoto tábora postavily otázky obranyschopnosti země na nejvýznamnější místo své činnosti. A dosažené úspěchy, mezi nimiž i nemalou úlohu měly i rychlé pokroky při růstu bojeschopnosti naší armády, ochladily horké hlavy agresorů, přinutily je k dílčím ústupkům a ubránily mír.

Dosažení výrazných úspěchů v budování bojeschopné armády, které konstatoval X. sjezd KSČ, však neznamená konec bojů, neznamená, že by bylo možné složit ruce v klín a oddat se sebeuspokojení. Velikou zásluhou naší strany je, že nám právě v této době připomíná starou nerudovskou pravdu, že »kdo zůstal stát, už stojí opodál«.

Mohutný rozmach vojenské vědy, v jehož čele stojí sovětská vojenská věda, pokračuje. A ne zpomalujícím se nebo snad jen stejným tempem, nýbrž naopak — jde vpřed čím dál rychleji a rychleji. Atomové a thermonukleární bojové prostředky, rozmach možností dosavadních a velmi mnoho dalších nových zbraní si vyžadují stálý pokrok i v oblasti výcviku a výchovy všech složek a druhů vojsk naší armády. To, čím ještě před rokem, před dvěma vynikali ti nejlepší velitelé — důkladně a hluboké znalosti řádů a předpisů spojené se samostatným tvůrčím pohledem na otázky výchovy i boje, stává se nyní obecným požadavkem na celou masu velitelů. A nevzrostly jen požadavky na velitele-důstojníky, stejně tak přímo kvalitativně skok vpřed si vyžaduje i práce politických pracovníků, poddůstojníků, pracovníků štábů, týlových orgánů, akademií, učilišť atd. Naprosto už dnes nestačí pouhé poctivé úsilí a pracovní intenzita. Je třeba se učit pracovat kulturně, bez mimořádných vypětí, ale s vysokou účinností. Je třeba skoncovat s prvky byrokratismu, který ničí nervy našich kádrů a ubíjí v nich smysl pro iniciativu a krade jim radost z jejich krásné práce a snižuje tím bojeschopnost naší armády.

Je třeba vybojovat novou bitvu o kázeň. O takovou kázeň, která by snesla s úspěchem i taková zatížení, která si již dnes můžeme předsta-

vit, uvažujeme-li o tendencích a pravděpodobných formách činnosti ve válce za soudobých nebo i budoucích podmínek.

Do takovýchto nových bojů nás vede KSC. Pod jejím vedením naše armáda dorostla. Dospěla tak daleko, že se stala naprosto reálnou veliká náročnost, s kterou k ní strana přistupuje a ukládá jí nové úkoly. Je však tradicí strany, že dovedla vždy nejen dávat úkoly, smělou linii, ale dovedla za tuto linii organisovat i boj tisíců svých členů. A v jednotě těchto dvou prvků — v jednotě linie samé a boje za ni celou masou strany je jádro rozhodující, vedoucí úlohy Komunistické strany Československa v celé naší vlasti i v naší armádě.

V nedávné době politické byro ÚV KSC s velikou konkrétností uložilo komunistům v armádě úkoly, jichž splnění nás dovede k dosažení kvalitativně nové a vyšší úrovně morálně politického stavu našich jednotek. Výroční schůze a konference komunistů ukázaly, že je dán základní předpoklad úspěchu, t. j. pochopení nových úkolů celou masou členů a funkcionářů strany.

Jednání a usnesení XX. sjezdu KSSS byly dalším mohutným impulsem. Postavily nám před oči vzor tvůrčí metody leninismu použité k řešení zcela nových a ožehavých otázek současnosti, osvětlily nám nové zkušenosti a veliké historické souvislosti, za kterých i my pracujeme na svém díle. Posílily naši jistotu o konečném vítězství spravedlivé věci komunismu.

To vše otvírá velké možnosti pro dosažení rychlých úspěchů. Ovšem přeměna těchto možností ve skutečnost nepříjde sama. Již v úvodu jsme řekli, že je zákonitostí našeho postupu vpřed, že každý nový úkol s sebou přináší i nové a větší obtíže. Zato však vítězství, která jejich překonáním dobudeme, dovedou naši armádu k ještě závažnějším a trvalejším úspěchům, k zajištění čím dále tím zřejmější a rozhodnější převahy nad nepřítelem a tím i k čestnému splnění úkolu, uloženého nám naším lidem — ubránit mír a bezpečnost naší vlasti.